

Foto: Hans Wasmus (siris.nl)

Oude tijden herleven. Deze foto is gemaakt in sept 2019 tijdens de optocht die hoorde bij 'De Weg naar vrijheid' over 75 jaar bevrijding in Heusden.

HALLO HEUZE!

Ons dorp bestaat 100 jaar! Deze uitgave is één van de manieren waarop we stil willen staan bij deze bijzondere mijlpaal. In 'Heusden Uitgelicht' hebben we een aantal opvallende verhalen gebundeld van toen, nu en later.

Als jij deze verhalen net zo leuk vindt om te lezen als wij het vonden om deze uitgave te maken, dan hebben wij ons doel bereikt. Heusden Uitgelicht valt in papieren versie gratis op de deurmat van alle inwoners van Heusden. Andere geïnteresseerden kunnen ook een papieren editie ontvangen of de pdf-versie downloaden via de website

hartvanheuze.nl/100jaarheusden

Veel leesplezier namens de redactie!

JUBILEUMJAAR VAN START

Foto: Karina Vervoordeldonk

Martien Waals, voorzitter werkgroep 100 jaar Heusden

We laten echter niet toe dat Corona de feestpret helemaal bederft! Dus samen met allerlei enthousiastelingen van jong tot oud kijken we hoe we er toch een bijzonder Heusdens jaar van kunnen maken in 2021. Als aftrap van het eeuwfeest hebben al een mooie activiteit in de steigers staan: Heel Heuze draait door.

Kijk voor meer info op hartvanheuze.nl/100jaarheusden
Op een mooi en gezond jaar voor iedereen!

Grootse plannen hadden wij als leden van de werkgroep 100 jaar Heusden.

We wilden vieren dat een eeuw geleden de kerk en school werden gebouwd. De parochie ontstond en daarmee kwam ook het verenigingsleven op gang in ons dorp. Maar alle plannen moeten deels in de ijskast en hebben in ieder geval bijstelling nodig.

AGENDA

28, 29 en 30 december:

Heel Heuze draait door om 20.30 uur (onder voorbehoud) via Siris, meer info via hartvanheuze.nl/100jaarheusden

IN DEZE EDITIE

- Zweefvliegveld Vlosbergweg?
- Op nr 3: Lau en Mia Berkens
- De kerk toen en nu
- 13 vragen aan Joziena Slegers
- Monument de Peelwerker
- De Meijelseweg
- Beer and Beefs wordt Beer and Beets
- Heusdense woordzoeker
- Recept ambachteleke Pèlstreuf

ZWEEFVLIEGVELD AAN DE VLOSBERGWEG?

De gemeenteraad van de gemeente Asten neemt binnen kort een besluit over de aanleg van een zweefvliegveld aan de Vlosbergweg in Heusden. De gronden hiervoor zijn al vrijgemaakt door ruilverkaveling die daar onlangs plaatsvond. Er is een lange strook gereserveerd met een bepaalde lengte-breedte-verhouding. De Astense gemeenteraad is onlangs op excursie geweest in Eindhoven en alle raadsleden maakten graag gebruik van de aangeboden zweefvlucht. Ze waren helemaal in de wolken. Daarom lijkt het slechts een kwestie van tijd te zijn, voordat Aero Club uit Eindhoven aan de Vlosbergweg kan gaan vliegen.

Dit speelde in 1972. In 1975 wordt de ontgronding uitgesteld. Op 29 september 1978 besluit een nieuwe Astense gemeenteraad af te zien van de plannen. Aero Club Eindhoven ziet zijn droom na 6 jaar vervliegen en is met dit besluit 'not amused'. In het Peelbelang van die datum staat de toelichting op het besluit. Het belangrijkste argument is dat er destijds weinig vraag was

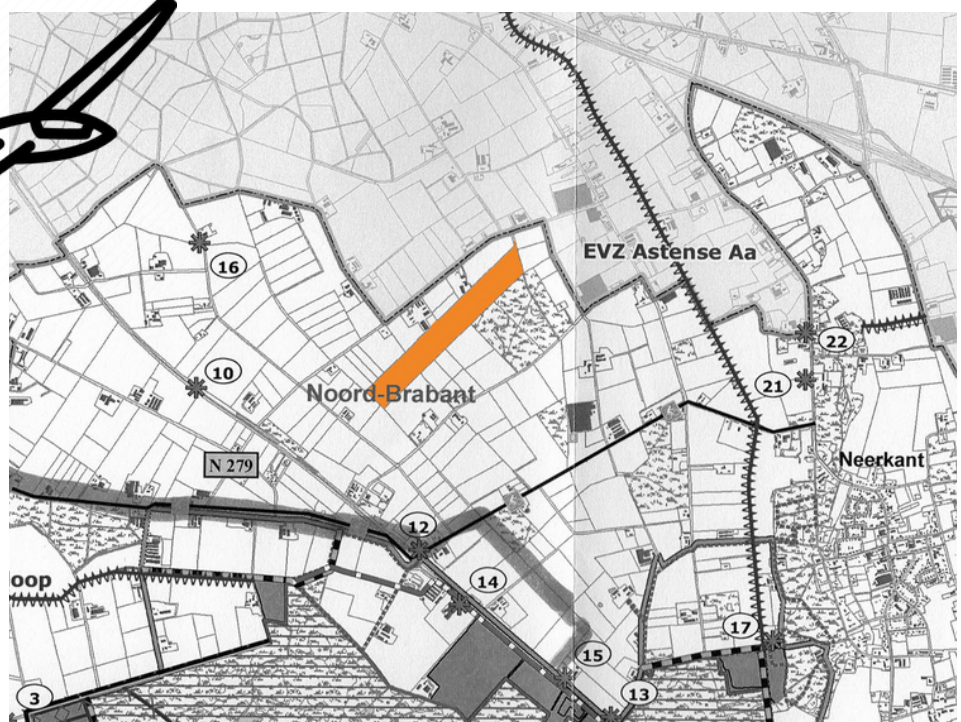
naar landbouwgrond. Inmiddels is dit veranderd; de grondprijs is in de tussentijd vertienvoudigd naar 60.000 gulden per hectare. Verder zijn er bezwaren van boeren vanwege mogelijke overlast en ook Jonosh ziet het zweefvliegveld helemaal niet zitten.

Dag zusters

Dezelfde uitgave van het Peelbelang meldt ook dat de zusters uit Heusden gaan vertrekken. Het is niet duidelijk of het een met het ander te maken heeft.

(In ieder geval geen 'vliegende nonnen' in Heusden). De gronden aan de Vlosbergweg zijn later gebruikt als ruilobject bij het realiseren van de uitbreiding van Heusden. Hierdoor konden er huizen worden gebouwd voor het plan Vaarsenhof en was het mogelijk de Hooidries aan te leggen.

Het leek een kwestie van tijd voordat er vanuit de Vlosbergweg gevlogen kon worden. De oranje streep geeft aan waar het vliegveld zou komen. Het perceel is 1350 meter lang.

OP DE KOFFIE

BIJ LAU EN MIA BERKERS AAN DEN AKKER 3

In deze rubriek lees je wie er achter de voordeur van huisnummer 3 woont. In iedere editie zijn we te gast in een andere Heusdense straat.

Willen jullie jezelf even voorstellen?

Lau Berkers is 85 jaar geleden geboren aan de Meijelseweg (huisnummer 74, red.) in Heusden. Als kind verhuisde hij naar de Heikamperweg op de tip tegenover het voetbalveld. Hier woonde Lau het grootste gedeelte van zijn leven. Toen hij trouwde met Mia gingen zij in het huis naast dat van zijn ouders wonen. In zijn werkzame leven is Lau metselaar geweest. Lau trouwde in 1961 met Mia Bloemers uit Someren-Eind. Mia is een jaartje jonger dan Lau. Ze hebben elkaar ontmoet tijdens de carnaval in Someren-Eind. Tot aan haar huwelijk met Lau heeft ze gewerkt bij de bandweverij Van Engelen & Evers in Heeze. Zoals dat ging in die tijd, stopte ze met haar betaalde baan toen ze eenmaal getrouwd was. Ze kregen 4 kinderen, 10 kleinkinderen en inmiddels zijn er ook alweer 3 achterkleinkinderen.

Waar kunnen mensen in Heusden jullie van kennen?

“Echte Heusdense mensen kennen ons, omdat ik al mijn hele leven in Heusden woon”, is het antwoord van Lau. “Verder ben ik heel lang lid geweest van de handboogvereniging, totdat dit niet meer ging met mijn schouder.”

Foto: Lian Berkers-Aarts

Lau en Mia hebben goe d'n aard aan Den Akker

Momenteel gaat hij nog biljarten, bridgen en fietst hij veel.

Mia gaat elke maandag en dinsdag kaarten en bridgen.

Wat vinden jullie fijn aan Heusden?

Lau: “Dat weet ik eigenlijk niet, maar er is ook niks verkeerd aan. Ik denk dat, als je ervan jongs af aan hebt gewoond, dat het dat is.”

Mia: “We hebben de Spar-winkel, daar kan je toch gaan halen wat je wilt.”

Hoe lang wonen jullie in dit huis en weten jullie ook wie er hier allemaal gewoond hebben?

In 1997 zijn Lau en Mia verhuisd naar Den Akker 3. Voor hen woonde Bertje van den Heuvel in dit huis. Verder heeft het huis nog geen andere bewoners gehad, want het is omstreeks

1990 gebouwd.

Destijds schreven Lau en Mia zich in bij Bergopwaarts voor een seniorenwoning. Er werd gezegd rekening te houden met een wachttijd van 5 jaar. Maar al na 14 dagen werd het huis aan Den Akker aangeboden. In eerste instantie weigerden ze dat, omdat hun hoofd er niet naar stond. Ze kregen een maand uitstel. Ze zijn het huis toch maar gaan bekijken, samen met de kinderen. Uiteindelijk hebben ze het dan toch maar gedaan, al deed Lau het wel met lood in de schoenen.

Achteraf zijn ze toch heel blij met deze keuze, want ze hebben ‘goe d’n aard’ en een fijn contact met de burens. Ze zijn van plan om hier zo lang te blijven wonen als het kan.

DE KERK

1936 2020

Foto: via Frans van de Mortel

Foto van de kerk gemaakt in september 1936

De St. Antoniuskerk in 2020.

Foto: Rob Fritsen (sirris.nl)

Al vanaf 1911 werd er intensief gelobbyd om een eigen parochie en daarmee een eigen kerk te stichten in Heusden. Op 27 november 1920 kreeg Heusden eindelijk toestemming van de bisschop. Op 3 januari 1921 werd de eerste spade in de grond gestoken. Mede door het stralende zomerweer kon de kerk al op 26 oktober 1921 plechtig worden ingezegend door 'bouwpastoor' Arnold. **Bron: Te Heusden bij het moer.**

HEUSDENAAR IN HET BUITENLAND

13 VRAGEN AAN JOZIENA SLEGERS

1. Wie ben je?

Joziena Slegers, dochter van Mieske van Merinus Slegers en Mia van Dorrus van Meel. Ik ben 53 jaar jong.

2. Verliefd, verloofd, getrouwd?

Getrouwd met Jos Bennenbroek uit de Pil.

3. Kinderen

2 meiskus; Lieke en Jessie, en inne jonge; onze Jonne.

4. Hobby's?

Ik doe vanallus ger, ben ginne stilzitter...

5. Beroep?

Ik ben dun bas van Wellness en schoonheidsinstituut Xensa en B&B Gasterij het Marum.

6. Waar woon je?

Brecht Overbroek in Bels.

7. Waar in Heusden gewoond?

In de Behelp op nummer 11, in dien tijd de schonste stroat van Heuze!

8. Wanneer ben je uit Heusden vertrokken?

18/7/1990, dus al ruim 30 joar geleden.

Foto: Joziena Slegers

9. Waarom ben je vertrokken?

Onze Jos wou boere. Nidderland waar veul te duur toen.

Lees verder op de volgende pagina.

Bels konne we toen net betaale, en we kochte un verrukus-bedrijf mi bekant 4.000 verrukus.

10. Wat mis je het meeste uit Heusden?

Buurte op zun Heusdus, de prut zo goe! Brabantse gezelligheid. Iedereen kent ulkaar en de is ok zo mi de families. As ik hier thuis zeg Bregje van Lian van tante Drika moete ze allemol lache!

11. Wat is je beste herinnering aan Heusden?

Altijd lol gehad; de hermenie, KPJ, veul gelache en gekke dinge gedon. Carneval op Heuze; samen mi Nicole Vurberne en Lian Arts de Vruyterswals en Sweineschlager gemakt. De ging toch altijd zo schon!

12. Blijf je nog op de hoogte van wat in Heusden zoal speelt?

De is ni moeiluk, ons pap en ons

mam die appe allus dur, dus ik hauw ut wel bij!

13. Zou je ooit nog terug willen komen wonen in Heusden?

Mun Heusde mun durpke zong Jan Venneik vruuger as ie mi de veniejepap op de stoep kwam... De is ok zo, en de blie zo, mer ondertusse zijn we hier ok goe geworteld en groeit ut bumke hier ok goe. Dus ik denk nie de we die nog gon verzetze...

HEB JE EEN MO(NU)MENTJE?

DE PEELWERKER AAN HET VORSTERMANSPLEIN

Een beeld van de voorovergebogen turfstaeker, met de turfschep in de hand. Deze turfschep wordt ook wel een linie-ijzer genoemd.

De trap staat symbool voor de trapsgewijze manier van turf steken.

Deze manier, ook wel het pandoersysteem genoemd, werd toegepast in de Groote Peel, aangezien de turf diep zat.

De boog om de turfstaeker staat symbool voor de harde werkers.

Het beeld is gemaakt door Joep Coppens. Het gietwerk is verricht door Ton van Schalen en geschonken op initiatief van de oud-prinsen van de carnavalsvereniging 'de Peelvrijters'.

Op het beeld staat het volgende opschrift:

Turfstaeker met linie-ijzer, twee bogen,

De noeste werker in zijn eigen wereld.

Een kern waar pit in zit

Door de turf en de ontginning, groot geworden

In het hart van de Peel zat de turf diep

Men werkte trapsgewijs volgens pandoersysteem

75 Jaar Heusden, 27 Oktober 1996

Foto: Karina Vervoordeldonk

DE MEIJELSEWEG, WEG DOOR DE PEEL

Rond 1850 was er nog geen Meijelseweg en ook Heusden bestond nog niet. Na de vier Heusdense gehuchten was het allemaal Peel, woeste grond waar turf gestoken werd en wat nog ontgonnen moest worden. In 1854 besluit de Astense gemeenteraad om in het belang van de werkgelegenheid, mee te werken aan een weg tussen het toen nog 'Hertogdom Limburg' en de provincie Noord Brabant.

Route

In eerste instantie was het de bedoeling om de weg door Asten, via Lierop naar Mierlo te laten lopen. Uiteindelijk werd gekozen voor de route Someren naar Heeze. In het eerste plan van de gemeente zou men de Heusdense gehuchten links laten liggen en het traject te benutten dat nu Polderweg – Pannenhoeft – Gevlochtsebaan heet. Echter men kon niet om Heusden heen, zodoende kwam de weg te liggen waar hij nu ligt. In 1870 werd de Meijelseweg als grindweg in gebruik genomen. Opmerkelijk is dat 100 jaar later de nieuwe Meijelseweg (N279) op nauwelijks dezelfde route werd aangelegd als die destijds werd afgewezen.

Van kiezel naar asfalt

De weg was dus een grindweg, in de volksmond destijds ook letterlijk 'kiezelweg' genoemd. Wegwerkers met kruiwagen, bats en bezem moesten de weg schoonhouden. Vanwege het vele vervoer met paard en wagen was hun dagelijks werk dus paardendrollen opscheppen. Rond 1920 werd de Meijelseweg geasfalteerd. In de beginjaren werd er ook tol geheven om het onderhoud van de weg te kunnen betalen. Deze tol bedroeg tweeguldenvijftig per jaar.

Dodenweg

De aanleg van de Meijelseweg was de aanzet tot verdere ontginningen van de Peel. Helaas stond de weg ook bekend als dodenweg; het was

een gevaarlijke weg met veel dodelijke slachtoffers. In de loop der jaren zijn er vooral veel kinderen verongelukt. Met de ingebruikname van de N279 nam de drukte af en daarmee ook het aantal verkeersslachtoffers.

Kroegen

Verder was het opvallend dat er veel cafés (herbergen) langs de weg waren gelegen. Dit waren meestal boerderijen met een drinkgelegenheid in de woonkamer. Voorbeelden herberg Halfweg, herberg Aan het Eeuwig Leven, café Van Geffen (Toon Janssen), café de Vos en café Peelzicht (Engel Joosten). Tegenwoordig is de kroegentocht helemaal afgelopen. Nadat eetcafé de Buizerd afgelopen jaar zijn deuren sloot, zijn alle cafés aan de Meijelseweg verdwenen.

Café de Vos in 1957

Bron: Heemkundekring De Vonder, Piet Aarts en Te Heusden bij het Moer

Foto: via Frans van de Mortel

In de krant van gisteren wordt de vis verpakt. Nieuws van vandaag, is morgen niet meer actueel. En nieuws van honderd jaar geleden is al helemaal hopeloos ouderwets. Om onze lezers naast verhalen van toen en nu ook 'vers' nieuws te kunnen bieden, nemen we in de rubriek 'is dit nu later?' een kijkje in de glazen bol...

NIEUWSBERICHT 22 OKTOBER 2031

WORDT

Heusdens bekendste restaurant Beer and Beefs is noodgedwongen van naam veranderd. In 2027 zijn alle overgebleven Heusdense boeren samengegaan, daarna is het Heusdense boerenleven hard achteruit gegaan. Dit heeft ook gevolgen voor het restaurant, dat voortaan Beer and Beets zal heten.

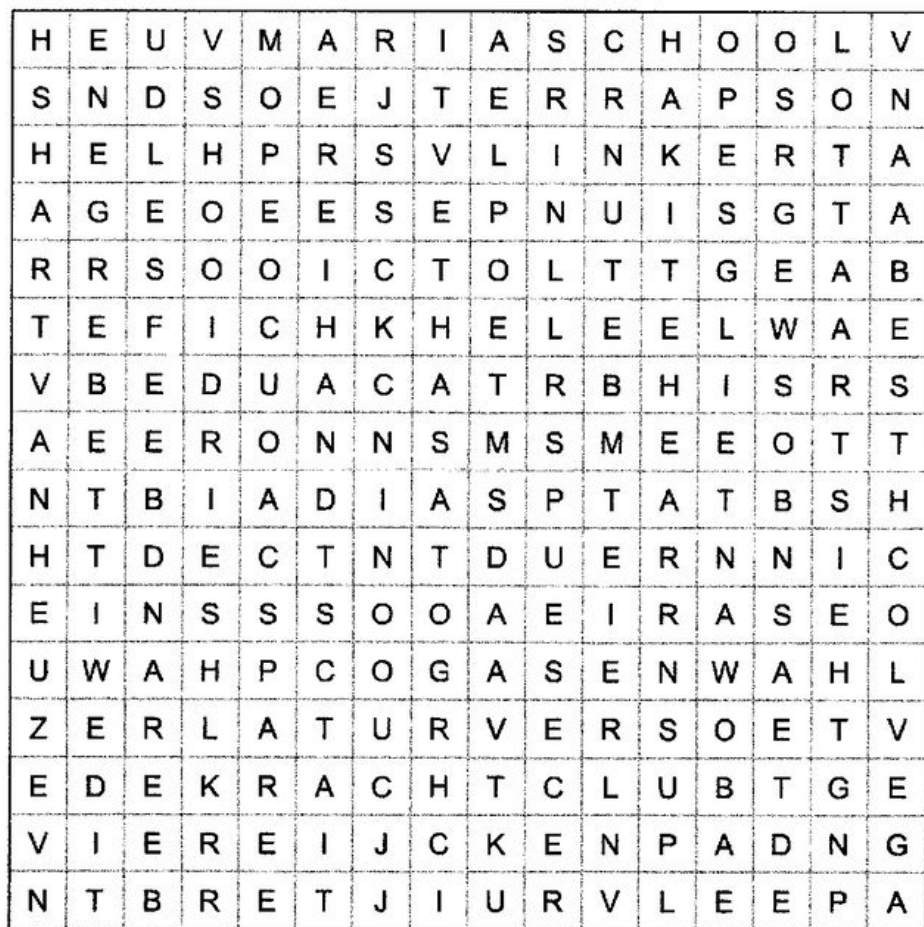
Het concept van het restaurant zal een kleine wijziging ondergaan. In plaats van beef komen er voortaan grote hoeveelheden bieten op tafel. Woordvoerder Zuurveen van de Heusdense boerenorganisatie die in 2027 de samenwerking met Beer and beefs aanging, is aangeslagen maar uiteindelijk ook trots op wat de Heusdense boerensamenleving heeft bereikt. Eigenaar Van Westerhout van Beer and Beets zegt deze zaak ook ten zeerste te betreuren. Van Westerhout: "Ik ben altijd fan geweest van een grote lap vlees.

Helaas sterven de boeren-bedrijven in ons prachtige dorp uit en is er elders bijna niet aan vlees komen." Van geprinte lappen vlees met smaakstoffen wil Van Westerhout niets weten. Deze smaken volgens hem totaal niet naar een echt stuk vlees, vandaar dat de keuze is gemaakt voor bieten. Bij elk gerecht serveert Beer and Beets voortaan dus biet. Een aanrader volgens Van Westerhout is bijvoorbeeld de

'Bietenburger' die wordt geserveerd met een grote hoeveelheid groente en een portie friet. Zo staan er ook de volgende gerechten op het menu: rode bietensoep, nacho's met rode bieten en een hartige rode bietentaart. Het restaurant viert op 1 november de heropening. Iedere klant die vooraf reserveert, krijgt 1 fles rode bietenbier of -wijn cadeau. Wees er vlug bij, want er zijn maar 150 plaatsen beschikbaar.

Foto: Pixabay.com

ANTONIUSSCHOOL
 BEERANDBEEFS
 BEHELP
 BOSWEG
 CANADEES
 COGAS
 DEWITTEBERGEN
 ERATO
 GEVLOCHTSEBAAN
 HARTVANHEUZE
 HEIKAMPERWEG
 HEISTRAAT
 HOODRIES
 KRACHTCLUB
 LENTEBLOESEM
 MARIASCHOOL
 ONDO
 PEELVRUIJTER
 SPAR
 SPARRETJE
 SPECHTSTRAAT
 TURVERS
 UNITAS
 VIEREIJCKENPAD
 VLINKERT
 VORSTERMANS
 VORSTERMANSPLEIN

Oplossing

Mail de oplossing van deze woordzoeker onder vermelding van Heusden Uitgelicht naar 100jaarheusden@gmail.com en maak kans op een **streufpakket!** Vergeet niet je naam en adres erbij te zetten.

AMBACHTELEKE PÈLSTREUF

Recept vur twee persone:

1. Vat 'n beslagkoom,
2. ne kwak goei zin en
3. 'n hààlf uurke werklust.

Wijter:

- nen hààlve lieter vorse romme
- bekant nen hààlve kilo bloem
- 'n stuk of drie eikes
- en 'n hàffelke zaawt
- plus nao eige smaak: kruierij wa ge wilt.

Hutsel 't een en 't aander mer lekker dur mekaar tot 'n koom smeùge timper. En vur de ankleelijng:

- stukskes spek en juin;
- scheeffkes aawe kèès;
- lèverkèès;
- pindakèès;
- (tenekèès?)
- of krek wa ge lekker veindt! 'n Scheutje vet en 'n leugske timper in de pan en mer bakke; en mer bakke ... Smakelijk!

Bron: Piet Snijders

COLOFON

Redactie Heusden Uitgelicht:

Lian Berkers-Aarts, Toon Hartman, Rian Maas-Haasen, Rob Nijssen, Jacqueliën Polman, Cecile Snijders, Nick Verberne en Bart Wijnen.

Meer 100 jaar Heusden:

100jaarheusden@gmail.com
hartvanheuze.nl/100jaarheusden
facebook.com/100jaarheusden

